

Handläggare
Sofia Ferrer
Telefon: 08-50822368

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-10-24

En översyn av 23 kap. brottsbalken (SOU 2024:55)

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Ärendet gäller en remiss från kommunstyrelsen beträffande en översyn av 23 kap. brottsbalken (2024:55). Förvaltningen är positivt inställd till de föreslagna förändringarna.

Bakgrund

Regeringen beslutade i juni 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av de osjälvständiga brottsformerna i 23 kap. brottsbalken. Osjälvständiga brottsformer innebär försök, förberedelse, stämpling, medverkan samt underlåtenhet att avslöja och förhindra brott. Syftet med översynen är att skapa ett modernt regelverk.

Uppdraget innebar att analysera och ta ställning till hur straffansvaret för osjälvständiga brott bör förändras för att på ett mer effektivt sätt motverka brott, särskilt sådana brott som begås inom ramen för organiserad brottslighet, och lämna författningsförslag som ger uttryck för en skärpt syn på sådan brottslighet.

Ärendet

Utredarens förslag i korthet

Den så kallade försöksbestämmelsen kompletteras med ett tillägg som innebär att den som har påbörjat utförandet av ett brott ska dömas för försök till brottet även om faran för att brottet ska fullbordas är utesluten på grund av en myndighets åtgärd. Det införs

även ett undantag från det straffbara området avseende mindre allvarliga fall.

- Förberedelsebestämmelsen utökas med fler former av straffbar befattning med hjälpmedel och ytterligare straffbara åtgärder när det gäller betalning och täckande av kostnader för ett brott. Bestämmelsen kompletteras även med straffbeläggande av ytterligare planeringsåtgärder. Utformningen ändras, straffskalan skärps och det görs en ändring av undantaget från det straffbara området i mindre allvarliga fall.
- Stämplingsbestämmelsen utvidgas och straffskalan skärps.
- Det införs en ny möjlighet till frivilligt tillbakaträdande från försök, förberedelse och stämpling till ett brott. Denna bestämmelse kompletteras med en lag om uppgiftsskyldighet för viss personal inom skola, på hem för vård eller boende, vissa myndigheter och personer i särskild förtroendeställning.
- Det införs en uttrycklig reglering av gärningsmannaskap och en bestämmelse om anstiftan och främjande av brott.
- En bestämmelse införs om att ansvar ska bedömas utifrån uppsåt eller oaktsamhet.
- Förutsättningarna för att döma någon för underlåtenhet att avslöja eller förhindra vissa allvarliga brott, ändras genom att ansvar för underlåtenhet ska förutsätta att brottet kan avslöjas eller förhindras. Detta utan fara för att den handlande själv döms för att ha medverkat, samt att det kan avslöjas eller förhindras utan att det medför fara för liv eller hälsa. Vidare tas dagens straffmaximum om fängelse två år bort.

Förslaget förväntas inte innebära sådana ökade kostnader för kommunerna som medför behov av kompensation enligt den kommunala finansieringsprincipen.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för individ och familjeomsorg. De fackliga organisationerna bereds möjlighet att ta del av ärendet inför förvaltningssamverkan den 15 oktober.

Barnkonsekvensanalys

Förslagen väntas medföra att ungdomsvård kan komma att dömas ut i fler fall och under en längre tid än i dag.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har inga invändningar mot förslaget och ser positivt på förändringar som kan innebära att enskilda som har påbörjat brottslig gärning eller livsstil kan få samhällets stöd. Att agera på ett tidigt stadium vid förberedelse och stämpling till brott kan ha betydelse för förutsättningarna att motverka organiserad brottslighet, för den enskilde som utför brottet och för brottsoffer.

Förslagen kan i vissa fall ge socialtjänsten möjlighet att komma in i ett tidigare skede än idag, vilket innebär en möjlighet för enskilda att lämna en kriminell livsstil.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Yvonne Kokkola
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag En översyn av 23 kap brottsbalken (SOU 2024:55)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2024-10-09
Yvonne Kokkola, avdelningschef	2024-10-08